

Вимоги до дослідницьких пропозицій
для вступників на навчання для здобуття ступеня
доктора філософії
за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за
спеціалізаціями)
спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини
освітньо-наукова програма «Міжнародні економічні відносини»

Підготовка і презентація дослідницьких пропозицій є одним із видів вступних випробувань на навчання до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини освітньо-наукової програми «Міжнародні економічні відносини».

Підготовка і презентація дослідницьких пропозицій зі спеціальності має на меті виявити рівень розуміння вступником обраного предмета дослідження, його концептуальних і методологічних знань у галузі міжнародних економічних відносин, спроможності вступника до критичного аналізу матеріалу, вміння формулювати дослідницькі завдання, здатності прогнозувати наукові результати, а також системності та послідовності мислення, глибини та широти розуміння обраної наукової проблеми та вміння презентувати матеріал і брати участь у наукових дискусіях.

Підготовка і презентація дослідницьких пропозицій складається із таких частин:

1) Написання та подання дослідницької пропозиції за обраною темою.

Дослідницька пропозиція – це науковий текст обсягом до 5 сторінок, підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці; можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо.

Вступники подають дослідницькі пропозиції разом із подачею документів для вступу до аспірантури.

Дослідницькі пропозиції носить характер творчої самостійної роботи. Вони готуються вступником до аспірантури особисто, пов'язані з науковими інтересами вступника і є стислим викладом науково-дослідних ідей стосовно розуміння та перспектив дослідження обраної наукової проблеми (теми) з урахуванням основних напрямів наукових досліджень, визначених освітньо-науковою програмою (з переліку, що міститься нижче).

У дослідницьких пропозиціях необхідно визначити актуальність майбутньої теми дисертаційної роботи, сутність наукових завдань та шляхи їх вирішення. Висвітлення матеріалу не повинно обмежуватися лише описовим

підходом, а має також відображати авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми й власну точку зору вступника на можливі варіанти її вирішення. Мають бути сформульовані та обґрунтовані наукові положення, що можуть мати місце в майбутній дисертації, і можуть виступати елементами нової ідеї.

Дослідницькі пропозиції мають доводити наукову обізнаність вступника, розуміння ним змісту дослідження обраної наукової проблеми, певний рівень володіння методикою проведення науково-дослідницької роботи.

Подані вступником дослідницькі пропозиції не обов'язково у запропонованому формулюванні та змістовній інтерпретації має стати темою дисертаційного дослідження у разі зарахування до аспірантури.

Вимоги до оформлення: текст дослідницьких пропозицій набирається на комп'ютері через півтора інтервали на стандартних аркушах формату А4. Поля: з лівого боку – 30 мм, з правого – 15 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм. Абзацний відступ має бути скрізь однаковий – 10 мм. Друкування тексту проводиться на одній стороні аркуша (фарбою чорного кольору середньої жирності). Шрифт – Times New Roman, розмір – 14 пт. Зразок титульної сторінки дослідницької пропозиції додається.

2) Презентація дослідницьких пропозицій на засіданні предметної комісії.

Крім текстового варіанту дослідницьких пропозицій, яка подається з іншими документами вступника, готується слайд-презентація представлення під час вступного випробування.

Презентації дослідницьких пропозицій готується вступником з використанням програмного продукту Microsoft PowerPoint і відбувається у формі доповіді тривалістю до 8 хвилин (8-10 слайдів) із подальшим обговоренням на засіданні предметної комісії. Кожен слайд має бути викладений чітко, лаконічно і не містити неоднозначних формулювань.

Метою презентації дослідницьких пропозицій є встановлення рівня обізнаності вступника та вміння застосовувати отримані знання у наукових дослідженнях. Визначення здатності вступника виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, та презентувати актуальні проблеми обраного напрямку дослідження (теми), критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових досліджень із дотриманням належної академічної та професійної доброчесності.

Завданнями презентації дослідницьких пропозицій є:

- виявлення у вступника здібностей щодо здійснення науково-дослідницької діяльності за обраним напрямом, системності та послідовності мислення, глибини розуміння обраного напрямку наукового дослідження;

- оцінка вміння презентувати матеріал та брати участь у наукових дискусіях, відстоюючи свою точку зору.

Орієнтовна структура презентації дослідницької пропозиції включає наступний перелік компонентів, що не є вичерпним:

- обґрунтування актуальності обраної теми,
- ступінь її розробленості у вітчизняній і зарубіжній науці;
- мета, завдання дослідження, можливі шляхи розв'язання поставлених завдань;
- об'єкт і предмет дослідження;
- методологія та методика дослідження;
- передбачувана структура наукового дослідження;
- нові наукові положення, що можуть мати місце в майбутній дисертації;
- інформація про наукові досягнення вступника, його опубліковані наукові праці (якщо є).

Презентація дослідницьких пропозицій відбувається у формі співбесіди на засіданні предметної комісії. По завершенні доповіді з електронною презентацією відбувається її обговорення, даються відповіді на питання членів комісії, висловлюються побажання вступнику щодо майбутнього дослідження.

Культура мовлення та дотримання регламенту є обов'язковим елементом культури й етики наукових повідомлень.

При підготовці та презентації дослідницьких пропозицій враховується:

- володіння науковим стилем викладу матеріалу;
- уміння науково обґрунтувати проблему та довести актуальність роботи;
- володіння різними дослідницькими методами;
- уміння аналізувати та систематизувати наукові джерела;
- логічність виступу та якість презентації;
- відповідність теми дослідження меті та завданням, очікуваним результатам;
- коректність висновків, доказовість їх теоретичної та практичної цінності тощо.

Результати підготовки та презентації дослідницьких пропозицій оцінюються за 200-бальною шкалою (підготовка та презентація дослідницької

пропозиції – до 120 балів; захист дослідницької пропозиції (відповіді на питання членів комісії під час обговорення)– до 80 балів).

Складові оцінки за підготовку і презентацію дослідницьких пропозицій

№	Складова оцінки	Максимальний бал
1	Актуальність наукової проблеми та перспективність досліджень за обраною тематикою	15
2	Володіння науковим стилем викладу матеріалу	15
3	Відповідність теми дисертаційного дослідження меті та завданням, коректність висновків	15
4	Рівень аналітичного опрацювання наукової теми, обізнаність щодо обраної наукової проблематики	25
5	Володіння дослідницькими методами, вміння аналізувати та систематизувати наукові джерела	25
6	Наявність публікацій за тематикою дослідження, участь у науково-практичних конференціях	10
7	Комунікаційні та ораторські здібності, якість наочного матеріалу	15
	Разом:	120

Складові оцінки за захист дослідницьких пропозицій (відповіді на питання членів комісії під час обговорення)

Сумарна кількість балів	Критерії оцінювання
-------------------------	---------------------

61 – 80	Абітурієнт виявив високий рівень концептуальних, теоретичних і методологічних знань. Відповіді абітурієнта засвідчують здатність до аналізу й інтерпретації обраного предмету дослідження, відмінне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення
41 – 60	Відповіді абітурієнта засвідчують у цілому високий рівень концептуальних, теоретичних і методологічних знань, здатність до їх аналізу та інтерпретації, належне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення
21 – 40	Відповіді абітурієнта засвідчують задовільний рівень концептуальних, теоретичних і методологічних знань і здатності до їх засвоєння та інтерпретації, а також достатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення
0 – 20	Абітурієнт не надав правильних та повних відповідей на питання. Відповіді абітурієнта засвідчують незадовільний рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, недостатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення

Критерії оцінювання

Критерії оцінки	Сумарна кількість балів
Актуальність теми передбачуваного дослідження обґрунтовано у повній мірі, представлено всебічний огляд досліджень за обраною тематикою, дослідницька пропозиція містить всі необхідні компоненти, заявлені у	175 – 200

<p>дослідницькій пропозиції положення не повторюються і не суперечать одне одному, вступник показав глибокі знання теоретичних і практичних аспектів програмного матеріалу, вичерпну, послідовну та грамотну подачу.</p>	
<p>Актуальність теми передбачуваного дослідження обґрунтовано, представлено всебічний огляд досліджень за обраною тематикою, дослідницька пропозиція містить всі необхідні компоненти, заявлені у дослідницькій пропозиції положення не повторюються і не суперечать одне одному, вступник показав ґрунтовне знання основних питань програмного матеріалу, логічну та грамотну подачу, не допустив суттєвих помилок у відповідях.</p>	145 – 174
<p>Актуальність теми передбачуваного дослідження обґрунтовано не у повній мірі, огляд досліджень за обраною тематикою не достатньо ґрунтовний, дослідницька пропозиція містить всі необхідні компоненти, вступник показав знання лише ключових питань програмного матеріалу, допускає неточності, недостатньо правильне формулювання.</p>	125 – 144
<p>Актуальність теми передбачуваного дослідження обґрунтовано не у повній мірі, огляд досліджень за обраною тематикою поверхневий, дослідницька пропозиція містить всі необхідні компоненти, але їх розкрито не повно, вступник показав неповні знання основних питань, лише в загальній формі розбирається в матеріалі, недостатньо правильні формулювання, порушується послідовність викладення.</p>	100-124
<p>Актуальність теми передбачуваного дослідження не обґрунтовано, огляд</p>	менше 100 балів

досліджень за обраною тематикою відсутній, дослідницька пропозиція не містить всі необхідні компоненти, заявлені у дослідницькій пропозиції положення повторюються або суперечать одне одному, вступник показав незнання ключових питань програмного матеріалу, допускає суттєві помилки.	
---	--

Вступники, які набрали за шкалою 100-200 менше ніж 100 балів, отримують незадовільну оцінку та не допускаються до участі у конкурсному відборі.

*ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ
ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ*

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ДОСЛІДНИЦЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ

на тему: **«ТЕМА»**

для вступників на навчання для здобуття ступеня
доктора філософії
за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізаціями)
спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини
освітньо-наукова програма «Міжнародні економічні відносини»

Виконав: ПІБ

Харків-2026

Голова предметної комісії
Гарант ОНП Міжнародні економічні відносини,
д.е.н., професор кафедри міжнародних
економічних відносин та логістики

Олена ДОВГАЛЬ

Програму схвалено:
на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики,
протокол № 19 від 17.04.2026 р.

Завідувач кафедри міжнародних
економічних відносин та логістики

Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено:
На засіданні науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут
міжнародних відносин та туристичного бізнесу», протокол №11 від 17.04.2026
р.

Голова науково-методичної комісії

Ганна ПАНАСЕНКО

На засіданні Вченої ради ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин
та туристичного бізнесу», протокол № 13 від 17.04.2026 р.

Директор ННІ «Каразінський інститут
міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

Затверджено на засіданні приймальної комісії Харківського
національного університету імені В. Н. Каразіна, протокол № 5 від 05.05.
2026 р.

Відповідальний секретар приймальної комісії

Ганна ЗУБЕНКО